

POSTANOWIENIE

Dnia 20 lutego 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Bednarek

w sprawie **D. T.**

po rozpoznaniu na posiedzeniu w Izbie Karnej w dniu 20 lutego 2025 r.

wniosku obrońcy skazanego

w przedmiocie wyłączenia sędziego Sądu Najwyższego Pawła Kołodziejskiego od udziału w sprawie wniosku o wyłączenie SSN Ryszarda Witkowskiego od udziału w sprawie III KO 61/24

na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. *a contrario*

postanowił:

wniosek o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Pawła Kołodziejskiego jako niedopuszczalny z mocy ustawy, pozostawić bez rozpoznania

UZASADNIENIE

Pismem z 16 kwietnia 2023 r. obrońca skazanego za czyny z art. 286 § 1 k.k. i in. D. T. - zatytułowanym „wniosek o wznowienie postępowania” - w istocie zasygnalizował Sądowi Najwyższemu zaistnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej wynikającej z treści art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. jakim miało być dotknięte postępowanie sądowe zakończone prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z 24 listopada 2022 r., sygn. II AKa 111/21, zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu z 7 września 2021 r. Powyższe pismo zostało w

Sądzie Najwyższym zarejestrowane pod sygn. III KO 61/24 i zarządzeniem Prezesa Sądu Najwyższego kier. pracą Izby Karnej zostało przydzielone do rozpoznania SSN Ryszardowi Witkowskiemu. Pismem następnie z 7 maja 2024 r. obrońca skazanego wniósł o wyłączenie ww. sędziego. Wniosek powyższy został przydzielony do rozpoznania SSN Antoniemu Bojańczykowi. Nie został on rozpoznany przez wskazanego sędziego, albowiem obrońca skazanego wniósł o jego wyłączenie, Wniosek o wyłączenie SSN Antoniego Bojańczyka od rozpoznania wniosku o wyłączenie SSN Ryszarda Witkowskiego został następnie przydzielony do rozpoznania SSN Kazimierzowi Klugiewiczowi. Postanowieniem z 3 lipca 2024 r. Sąd Najwyższy we wskazanym składzie wyłączył SSN Antoniego Bojańczyka od rozpoznania wniosku skazanego o wyłączenie SSN Ryszarda Witkowskiego, po czym pierwotny wniosek o wyłączenie SSN Ryszarda Witkowskiego od udziału w sprawie III KO 61/24 został przydzielony do rozpoznania SSN Annie Dziergawce. Obrońca skazanego i tym razem wniósł o wyłączenie SSN Anny Dziergawki od rozpoznania wniosku o wyłączenie SSN Ryszarda Witkowskiego. Tak złożony wniosek został przydzielony SSN Jerzemu Grubbie po czym Sąd Najwyższy postanowieniem z 23 października 2024 r. wyłączył SSN Annę Dziergawkę od udziału w rozpoznaniu wniosku o wyłączenie SSN Ryszarda Witkowskiego od udziału w sprawie o wznowienie postępowania skazanego D. T. . Ostatecznie sprawa wniosku o wyłączenie SSN Ryszarda Witkowskiego została przydzielona SSN Pawłowi Kołodziejskiemu, w stosunku, do którego to sędziego obrońca również złożył wniosek o wyłączenie. W uzasadnieniu do powyższego wniosku, podobnie jak do wszystkich pozostałych obrońca wskazał na fakt, że w procedurze powołania SSN Pawła Kołodziejskiego brała udział Krajowa Rada Sądownictwa w składzie ukształtowanym ustawą z 8 grudnia 2017 r., a co za tym idzie co do tego sędziego występuje ta sama okoliczność, która stanowi podstawę wniosku o wyłączenie SSN Ryszarda Witkowskiego.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Wniosek obrońcy skazanego należało pozostawić bez rozpoznania wobec jego ustawowej niedopuszczalności.

Zgodnie z treścią art. 41 § 1 k.p.k. wyłączenie sędziego następuje „w sprawie”. W świetle dotychczasowego orzecznictwa Sądu Najwyższego jak słusznie zauważył Sąd Najwyższy w postanowieniu z 17 kwietnia 2024 r., sygn. III KO 85/23, powołując się w nim na wskazane tam orzecznictwo, pojęcie „sprawy”, o której mowa w art. 41 § 1 k.p.k., rozumiane jest szeroko i odnosi się zarówno do sprawy głównej, rozumianej jako orzekanie w głównym przedmiocie procesu, jak również postępowań incydentalnych, w tym takich, które mają miejsce w ramach sprawy głównej. Istotne jednak jest, aby sprawa taka była wniesiona do właściwego sądu, a zatem aby wszczęto - na skutek stosownego żądania uprawnionego podmiotu - określone postępowanie zmierzające do jej rozpoznania. Biorąc pod uwagę powyższe rozważania w sprawie zarejestrowanej pod sygnaturą III KO 61/24/KRI 754 nie ma złożonego wniosku o wznowienie postępowania. obrońca skazanego jedynie w oparciu o przepis art. 9 § 2 k.p.k. zasygnalizował istnienie ewentualnej bezwzględnej przyczyny odwoławczej. Istotą postępowania na obecnym jego etapie jest wyłącznie weryfikacja sygnalizacji zaistnienia uchybienia wynikającego z treści art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., przy czym nawet, gdyby przyjąć, że owa sygnalizacja doprowadzić miałaby w efekcie do wszczęcia postępowania w przedmiocie wznowienia postępowania to nie zmienia to faktu, że wznowienie postępowania zgodnie z treścią art. 542 § 3 k.p.k. może nastąpić jedynie z urzędu. Nie mamy do czynienia na obecnym etapie postępowania ze sprawą, która się toczy na skutek żądania uprawnionego podmiotu. Konsekwencją tego, w przypadku niestwierdzenia uchybienia określonego w art. 439 § 1 k.p.k., jest to, że sąd jedynie poinformuje stronę o tym fakcie i pouczy, że stronie nie przysługuje środek zaskarżenia (por. uzasadnienie uchwały składu 7 sędziów z 24 maja 2005 r., sygn. I KZP 5/05). Stąd, skoro przedmiotem rozpoznania nie jest wniosek o wznowienie postępowania, a sąd z urzędu nie wszczął postępowania w oparciu o przepis art. 542 § 3 k.p.k., to wniosek o wyłączenie sędziego od rozpoznania pisma stanowiącego w istocie jedynie sygnalizację strony o zaistnieniu uchybienia określonego w art. 439 § 1 k.p.k. i kolejne wnioski o wyłączenie sędziego należy uznać za niedopuszczalne (zobacz również postanowienie Sądu Najwyższego z 20 października 2022 r., sygn. III KO 95/22 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z 13 listopada 2024 r., sygn. IV KO 102/24). W istocie w sprawie tej wydawane są orzeczenia w oparciu o przepis art.

41 § 1 k.p.k., która nie ma cech sprawy wszczętej na skutek stosownego żądania uprawnionego podmiotu, która doprowadzić może do rozpoznania *de facto* sygnalizacji podstaw wznowienia jedynie możliwych do przeprowadzenia z urzędu. Z tych też względów rozpoznawanie piętrowych wniosków o wyłączenie sędziów w postępowaniu, którego istotą jest wyłącznie weryfikacja sygnalizacji zaistnienia uchybienia z art. 439 § 1 k.p.k. – jest niedopuszczalne i niecelowe chociażby z tego powodu, że w każdym czasie strona postępowania, nie tylko jej pełnomocnik może skorzystać z uprawnień wynikających z art. 9 § 2 k.p.k.

W związku z powyższym orzeczono jak w części dyspozytywnej niniejszego postanowienia.

[J.J.]

[a.ł]